

Statsforvalteren i Oslo og Viken
sfovpost@statsforvalteren.no

Deres ref.: Høringsuttalelse sak 2021/24848

Sarpsborg, 15. oktober 2021

Dette brevet sendes på vegne av Buskerud Botaniske forening, Buskerud Orienteringskrets, DNT Drammen og Omegn, DNT Nedre Glomma, DNT Oslo og omegn, DNT Ringerike, DNT Vansjø, Drammen klatreklubb, Kongsberg og Omegns Turistforening, Naturvernforbundet i Buskerud, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, Naturvernforbundet i Østfold,, Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold, Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Norsk organisasjon for terrengsykling, Drammen og Omegn, Norsk Organisasjon for terrengsykling, Oslo og omegn, Norsk Ornitologisk forening, avd. Oslo og Akershus, Norsk Ornitologisk Forening, avd. Østfold, Oslo Elveforum, Oslofjordens Friluftsråd, Tistedalen Friluftslag, Østfold Botaniske Forening og Østensjøvannets Venner.

Uttalelse til Høring av forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket i Oslo og Viken fylker - sak 2021/24848

Forum for natur og friluftsliv (FNF) i henholdsvis Akershus, Buskerud, Oslo og Østfold har sett på forslaget til revidert forskrift for regionale miljøkrav i landbruket.

FNF Akershus og FNF Østfold ga også innspill til forskriften i forrige høringsrunde¹.

FNF er klar over at denne forskriften vil være felles for Akershus, Oslo og Østfold, og vi synes det er bra at deler av Oslo har blitt inkludert i forskriften. Videre synes vi det er bra at man i 2022 vil starte med å se på en forskrift som også skal gjelde for Buskerud.

Helhetlig vannforvaltning

Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden² peker på landbruket som en av de største kildene til dårlig vannkvalitet. Som en konsekvens av blant annet denne planen skjerper Statsforvalteren tiltakene i regionale miljøkrav, og endrer grensene for virksomhetsområdene slik at de er delt inn etter nedbørfelt i stedet for vannområder. Dette er vi veldig fornøyd med.

¹ [Uttalelse til forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket i Akershus og Østfold](#), FNF 2019

² [Helhetlig plan for Oslofjorden](#), Regjeringen 2021

Ifølge Otto Galleberg, seksjonssjef i Landbruksavdelingen hos Statsforvalteren i Oslo og Viken, har det allerede blitt satt inn flere tiltak gjennom flere år for å redusere avrenning av jord og næringsstoffer til vann, vassdrag og elver som til slutt renner ut i Oslofjorden.

- Dessverre så ser vi at dagens innsats ikke er god nok, og vi jobber nå i slutfasen med ny forskrift for regionale miljøkrav som vil gjelde for store deler av Oslo og Viken. Vårt håp er at disse kravene vil redusere avrenningen sammenliknet med i dag, forklarer Galleberg til FNF.

FNF mener det er viktig at forskriften sikrer tiltak som reduserer tilførselen av både fosfor og nitrogen. Våren 2021 sendte vi inn en høringsuttalelse til de nye vannforvaltningsplanene for Viken³ der vi beskriver viktigheten av økt politisk vilje, tydeligere politiske føringer, økonomiske bevilgninger samt juridiske virkemidler for sektormyndighetene for å nå vannmiljømålene.

FNF arrangerte også politisk seminar om tiltaksplanen for Oslofjorden 3. september 2021⁴. Den nye tiltaksplanen for Oslofjorden har kun som mål å redusere tilførselen av næringsalter i fjorden med 7-8 prosent. Ifølge Andre Staalstrøm i Norsk institutt for vannforskning (NIVA) bør vi redusere tilførselen av næringsstoffer med hele 30 prosent.

- Kan vi redusere nitrogentilførselen med 30 prosent, er det som et hurtigtog til en renere fjord, sa Staalstrøm under seminaret.

Tilslutta organisasjoner i Forum for natur og friluftsliv er svært opptatt av god vannkvalitet, ikke bare i Oslofjorden, men i alle bekker, elver og innsjøer. Vannets kretsløp er en evig runddans av fordamping, nedbør og avrenning / infiltrering. Påvirkes én del av kretsløpet i tilstrekkelig grad, påvirkes også resten. Våre tilsluttede organisasjoner driver mye aktivitet hvor tilgang til vann spiller en stor rolle, som for eksempel fiske, padling, tur og rekreasjon. I tillegg er rent godt vann livsviktig for alle arter og mennesker. Mange tiltak ligger inne i regional vannforvaltningsplan i tillegg til noen nye fra helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden. Men klimaendringene som fører til endringer i nedbørsmønsteret forsterker problematikken med avrenning, og gjør det vanskeligere å nå målene.

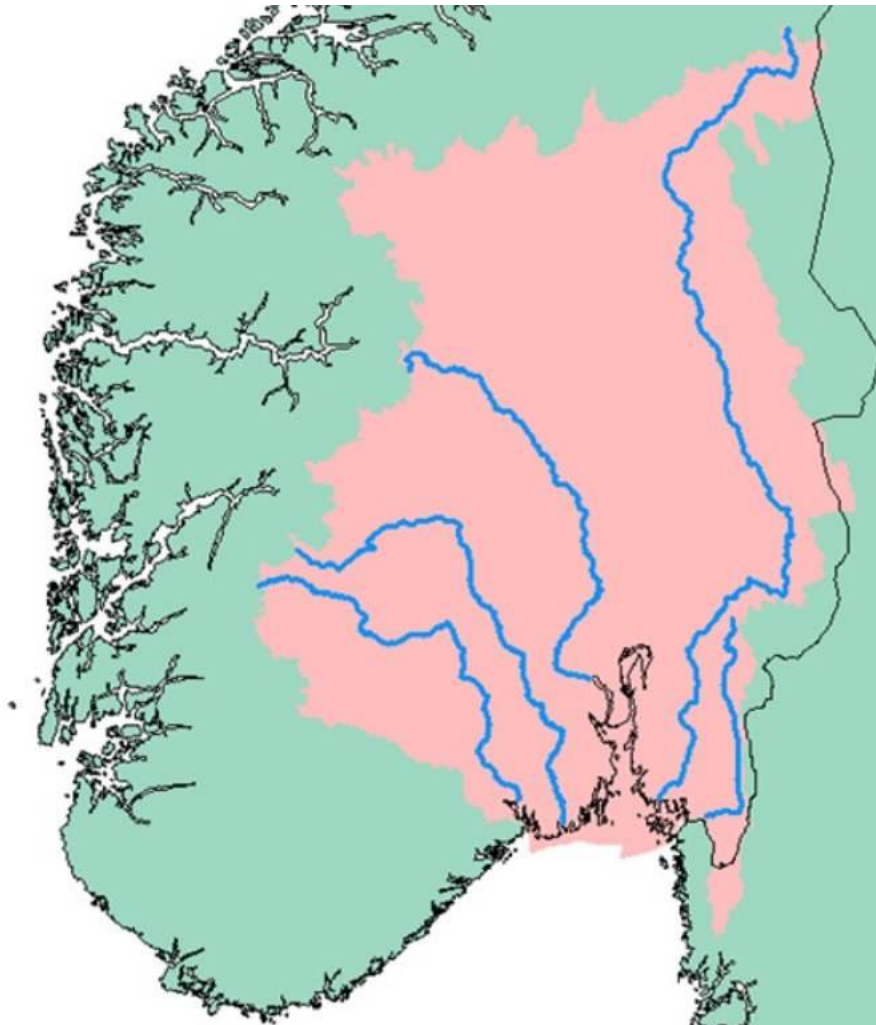
Miljødirektoratet har det nasjonale ansvaret for en helhetlig og koordinert vannforvaltning, som tar vare på elver, innsjøer, grunnvann, kyst og hav, og de ulike økosystemene her. I arbeidet deles vannet i to hovedøkosystemer; 1) elv og innsjø, 2) kyst og hav. Selv om man administrativt opererer med et slikt skille, er det kunstig. All vannforvaltning må se vannets kretsløp i sammenheng. Miljømålet om god vannkvalitet i kyst- og fjordvann er ikke mulig å oppnå uten tiltak i og langs vassdragene som drenerer hit. Havet er en sårbar hovedresipient, som i særlig grad påvirkes av næringsstoffer (bla. nitrater, jf. eutrofiering), (jord)partikler (jf. formørking) og miljøgifter (jf. plantevernmidler) som fraktes med elver og bekker til kysten, eller som direkte avrenning fra landbruksarealer til kystvann. Når Statsforvalteren setter regionale miljøkrav til landbruket i forvaltningen av landbruksarealer, må derfor ikke bare konsekvenser for *elv og innsjø* alene vurderes, men også inkludere konsekvenser for *kyst og hav*.

Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv gjør det klart at avrenning fra landbruk (jordbruk, skogbruk osv.) er en av hovedårsakene til den dårlige miljøtilstanden i

³ [Uttalelse til Regional vannforvaltningsplan for Innlandet og Viken](#), FNF 2021

⁴ [Oppsummering og opptak av FNF sitt politisk seminar om tiltaksplanen for Oslofjorden](#), FNF 2021

Oslofjorden. Dette understreker viktigheten av en felles vannforvaltning for alt vann i Oslofjordens nedbørsfelt, inkludert regionale miljøkrav til landbruket.

Bilde 1 Kart over nedbørsfelt (Regine) som drenerer til Oslofjorden. De store elvene (fra vest mot øst) er Skiensvassdraget, Numedalslågen, Drammenselva, Glomma og Haldenvassdraget (kilde: Krafttak for kysttorsken, 2021).

Vi understreker viktigheten av å koble vannforvaltningen av *elv og innsjø* til *kyst og hav* og konsekvensene her, særlig siden den kjemiske vannkvalitetssituasjonen i Oslofjorden i svært stor grad skyldes nettopp avrenning.

Vi registrerer også at blant annet vannområdeutvalget for Morsa påpeker **at foreslåtte tiltak i forskriften ikke er nok** for å nå målene om god miljøtilstand, og vi slutter oss til denne påstanden og **mener at det også er i vår interesse at strengere tiltak iverksettes.**

Det er også viktig at kravene i forskriften følges opp med tilskuddsordninger som skaper kontinuitet og forutsigbarhet.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Akershus

Maria Rundhaugen Tesaker
Koordinator
FNF Akershus

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Kaja Høgås
Koordinator
FNF Buskerud

Forum for natur og friluftsliv Oslo

Adrian Mortensen
Koordinator
FNF Oslo

Forum for natur og friluftsliv Østfold

Nina Frydenlund
Koordinator
FNF Østfold

